

REVISORERNAS SAMMANFATTANDE REDOGÖRELSE 2021

Innehåll

REVISORERNAS UPPGIFT OCH REGLERING	3
Revisionsplan 2021	3
Revisionens organisation och förvaltning	4
REVISORERNAS GRANSKNING 2021	4
Inledning	4
Grundläggande granskning	4
Basgranskning av regionstyrelse och nämnder.....	5
Fördjupade granskningar	6
Äldres psykiska ohälsa (RR 2020/18)	6
God ekonomisk hushållning (RR 2021/4)	7
Sjukvårdsrådgivningen (RR 2021/15)	9
Övriga fördjupade granskningar	10
Granskning av delårsrapport (RR 2021/14).....	10
Granskning av årsredovisning (RR 2022/10)	10
Det ekonomiska resultatet.....	10
Verksamhetsresultat.....	11
Uppdrag	12
God ekonomisk hushållning	12
Sammanfattande bedömning	13
Granskning av företag, stiftelser och förbund 2021	14

REVISORERNAS UPPGIFT OCH REGLERING

Kommunal revision regleras i Kommunallag 2017:725 (KL). Revisorernas uppgifter framgår i 12 kapitlet och ska enligt lagen ske i enlighet med god revisionsd. Revisionsuppdraget avser två delar, att granska all verksamhet som bedrivs inom regionens samtliga verksamhetsområden samt en prövning av de ansvariga styrelser, nämnder och beredningar för vilka regionfullmäktige har utsett revisorer. Fullmäktige utser för regionen sju förtroendevalda revisorer som var och en är självständiga och arbetar partipolitiskt oberoende. Fullmäktige utser även lekmannarevisorer och suppleanter till Region Kalmar läns aktiebolag och revisorer med suppleanter i Region Kalmar läns stiftelser.

Revisorerna prövar:

- om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt,
- om räkenskaperna är rättvisande,
- om den interna kontrollen som görs inom nämnderna är tillräcklig.

Enligt 12 kap. 2 § KL ska revisorerna bedöma om resultatet i delårsrapporten som enl. 11 kap. 16 § KL skall behandlas av fullmäktige och om årsbokslutet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat. Revisorernas skriftliga bedömning skall biläggas delårsrapporten och årsbokslutet.

Det yttersta syftet med granskningen är att ge regionfullmäktige väl underbyggda, opartiska och sakliga underlag för den årliga ansvarsprövningen. Det är även ett led i den demokratiska processen där länets invånare vart fjärde år prövar ansvaret i allmänna val.

Revisorerna skall enligt kommunallagen granska all verksamhet årligen. Detta sker genom att revisorerna och deras sakkunniga löpande följer verksamheterna dels genom kommunikation med den granskade verksamheten, dels genom att ta del av grundläggande dokument och det löpande flödet av ärenden och beslut. Med dokument avses mål- och budgetdokument, riktlinjer, ekonomi- och verksamhetsrapportering, delårsrapporter och bokslut, beslutsunderlag, protokoll, beskrivning av det interna kontrollsystemet och redovisningssystemet.

Därtill genomförs fördjupade granskningar inom olika delar av regionens verksamhet. Granskningarna genomförs så långt som möjligt i dialog med de granskade.

Revisorerna strävar efter en positiv och förändringsinriktad granskning. Det sker genom att dela de slutsatser revisionen kommer fram till samt att det ges rekommendationer kring vad som kan behöva göras. Revisionen ska vara främjande för Region Kalmar län men i en omfattning som inte står i strid med oberoendet. Alla granskningar följs upp för att säkerställa att erforderliga åtgärder har vidtagits med anledning av revisorernas synpunkter, slutsatser och rekommendationer.

Revisionsplan 2021

Revisorernas granskning sker efter en revisionsplan som fastställs inför varje granskningsår. Planen baseras på en analys av väsentlighet och risk. I analysen av väsentlighet värderas de konsekvenser som kan uppstå för regionen eller för enskilda vid fel eller misskötsel. Olika slag av konsekvenser bedöms utifrån ekonomisk, politisk, verksamhetsmässig och förtroenderelaterad relevans. I

analysen av risk värderas sannolikheten för att olika slag och grader av fel eller misskötsel kan uppstå. Sannolikheten varierar mellan olika verksamhetsområden, system och rutiner och måste bedömas för varje område. Revisionsplanen är ett levande dokument i den bemärkelsen att planerade granskningsinsatser kan ställas in, omformuleras och förändras i omfattning. Nya granskningar kan också tillkomma under året om revisorerna uppmärksammar något som inte kan vänta till den ordinarie riskanalysprocessen. Likaså kan de planerade och prioriteringsordnade granskningarna omprioriteras löpande under året vid behov.

Revisionens organisation och förvaltning

Revisorerna i Region Kalmar län har till sin hjälp ett revisionskontor för att underlätta förvaltning och även samordna och leda revisionsarbetet.

Externa konsulter anlitas till fördjupade verksamhetsgranskningar. Ramavtal för granskning av 2019-2020 års verksamhet med option för 2021-2022 har träffats med EY, PWC, KPMG, och Helseplan. Vid upphandling av externa konsulter väger revisorerna in kvalitetsmässiga mått såsom exempelvis personlig erfarenhet och lämplighet för det specifika uppdraget utöver exempelvis kostnad och tidplan.

Revisorerna träffar fullmäktiges presidium ett flertal gånger per år varvid man diskuterar revisorernas budget och vad som framkommit vid genomförda och pågående granskningar. Revisorerna har även överläggningar med andra förtroendevalda. Revisorerna träffar även presidier från regionstyrelsen, nämnder och beredningar kontinuerligt. Som ett led i planerade och pågående granskningar, hålls även möten med olika verksamhetsföreträdare.

REVISORERNAS GRANSKNING 2021

Inledning

Revisorernas granskning har skett utifrån revisorernas revisionsplan vilken fastställs för varje granskningsår. Läs mer ovan under *Revisionsplan 2021*. Revisorernas granskning består av grundläggande granskning, fördjupade granskningar och granskning av delårsbokslut samt årsredovisning (inkl. förvaltningsberättelse). Granskning har även skett av regionens företag, stiftelser och kommunalförbund samt gemensam nämnd.

Grundläggande granskning

Den grundläggande granskningen är en viktig grund i revisorernas arbete som även ger vägledning i val av inriktning på de kompletterande fördjupade granskningarna. Den ger också värdefull kunskap för revisorerna i risk- och väsentlighetsanalysen men framförallt utgör den ett underlag inför ansvarsprövningen. Under 2020 utvecklades och utökades den grundläggande granskningen. Under 2021 har en fortsatt utveckling skett av den grundläggande granskningen. EY har på uppdrag av revisorerna genomfört en basgranskning av styrelse, nämnder och företag. Den grundläggande granskningen är till sin karaktär löpande medan den genomförda basgranskningen är en tidsavgränsad insats och ett komplement till den granskning som redan görs.

Den grundläggande granskningen omfattar flera steg och genomförs löpande under hela året. Detta sker genom att revisorerna och de sakkunniga följer verksamheterna dels genom kommunikation med den granskade verksamheten, dels genom att ta del av grundläggande dokument och flödet av ärenden och beslut som berör regionstyrelsen, nämnder och beredningar. De dokument som revisionen tar del av är exempelvis:

- Mål- och budgetdokument
- Riktlinjer och rutiner
- Ekonomi- och verksamhetsrapportering
- Delårsrapporter
- Bokslut
- Verksamhetsberättelser
- Beslutsunderlag
- Protokoll
- Beskrivning av det interna kontrollsystemet och redovisningssystemet
- Riskanalys och internkontrollplan
- Processbeskrivningar

Basgranskning av regionstyrelse och nämnder

Granskningen redovisas i enskilda rapporter och missiv vilka alla har tillställts respektive politisk instans. Revisionsobjekt som ingick i granskningen var förutom regionstyrelsen även kollektivtrafiknämnden, regionala utvecklingsnämnden, folkhögskolestyrelsen och patientnämnden.

Vi har iakttagit att flera av fullmäktiges mål för 2021 inte nås. De finansiella målen uppnås medan de verksamhetsmässiga målen till största del inte uppnås. Fullmäktiges uppdrag till styrelsen och nämnderna bedöms vara genomförda.

Vi har i årets granskningar iakttagit avvikelser gällande styrning och uppföljning i regionen. Regionstyrelsen tar inte del av de egna förvaltningarnas verksamhetsberättelser som en del i uppföljningen av verksamhetsåret.

Verksamheten har inte bedrivits i enlighet med målsättningarna då en tredjedel av måtten har uppnått målvärdena. Inga beslut om åtgärder har tagits utifrån gjorda prognoser om låg måluppfyllelse. Verksamheten kan inte sägas ha bedrivits med tillgängliga resurser då regionstyrelsen uppvisar ett underskott för året på 279 mnkr undantaget kostnader och bidrag för covidrelaterade åtgärder.

Det har skett en generell förbättring gällande den interna kontrollen inom regionen. Bland annat har processen för riskanalysarbetet utvecklats och de interna kontrollplanerna innehåller i de flesta fall fler och väsentliga kontrollområden än tidigare. Dock kan den politiska delaktigheten i väsentlighetsbedömning och prioritering stärkas. Det går inte att bedöma folkhögskolestyrelsens arbete med intern kontroll då de inte har något. Styrelsens ansvar för intern kontroll är inte tydligt i reglementet och det finns ingen intern kontrollplan framtagen.

Uppföljning och rapportering av verksamheten och ekonomin sker inom ramen för den regionala utvecklingsnämnden men nämnden har ingen formell möjlighet att vid behov besluta om åtgärder.

Revisorerna bedömer att samtliga organ har tydliga beslutsunderlag och protokoll. Språket är generellt i så väl protokoll som handlingar tydligt och innehåller den formella information som krävs. Beslutsmeningarna är över lag tydliga, välformulerade och självständiga, det vill säga att de går att förstå även lösryckta ur sitt sammanhang.

Revisorerna lämnar rekommendationer till flertalet av de olika politiska instanserna. Rekommendationerna handlar i de flesta fall om att stärka uppföljning

och rapportering samt att tydligare reagera vid konstaterad låg målpuppfyllelse. Rekommendationer ges även för arbetet med den interna kontrollen där en högre grad av delaktighet från de styrande politikerna efterfrågas.

I basgranskningen har även en genomgång av tidigare lämnade rekommendationer gjorts. Det handlar om hur regionstyrelsen och övriga nämnder har hanterat rekommendationer från granskningar mellan 2019–2021. Det rör sig om 10 granskningar och sammanlagt 69 rekommendationer. Slutsatsen är att rekommendationerna överlag har hanterats och åtgärder har vidtagits i enlighet med rekommendationen. Det är tre granskningar där det kvarstår arbete med rekommendationer och det är granskning av äldres psykiska ohälsa, 2020 års basgranskning samt granskning av läkemedelstillgången.

Fördjupade granskningar

För verksamhetsåret 2021 har fem fördjupade granskningar initierats och är i olika faser varav tre har slutförts. Nedan redogörs för de färdigställda granskningarnas resultat samt status för de påbörjade granskningarna.

Äldres psykiska ohälsa (RR 2020/18)

Revisorerna har låtit granska samverkan mellan Region Kalmar län och sex kommuner i länet kring psykisk ohälsa bland äldre.

Den sammanfattande bedömningen är att Region Kalmar län och kommunerna inte helt bedriver en ändamålsenlig verksamhet och ett tillräckligt bra samarbete och samverkan i enlighet med gällande lagar som syftar till att främja äldres psykiska hälsa.

Med granskningen som grund konstaterar revisorerna att det på en övergripande nivå finns överenskommelser och avtal inom området vilket klargör huvudmännens ansvar. Dock förekommer överenskommelser och avtal på lokal nivå i begränsad utsträckning kopplat till området psykisk ohälsa. Ansvar och aktiviteter för målgruppen äldre med psykisk ohälsa uttrycks inte specifikt utan ingår i de övergripande överenskommelserna. Mot bakgrund av det ökande antalet äldre i landet och den omfattande andelen av dessa som enligt flera mätningar och undersökningar lider av psykisk ohälsa anser revisorerna att det finns goda skäl för regionen att i pågående och kommande översyner av avtal och överenskommelser med kommunerna fokusera tydligare på målgruppen.

Det finns länsövergripande grupperingar för utveckling och samverkan med särskilt uppdrag avseende psykisk ohälsa. Det finns inte någon gruppering som har ett särskilt uppdrag avseende psykisk hälsa/ohälsa bland äldre. Granskningen visar att det är låg grad av deltagande från psykiatrin vid gemensamma forum för samverkan på lokal nivå.

Granskningen visar att det inte finns särskilda rutiner eller kompetenser för att möta äldre med psykisk ohälsa från andra kulturer. Det framgår även att särskilda resurser inte satsats inom området.

Vidare har granskningen inte erhållit underlag som påvisar att regionen säkerställt en tillräckligt god tillgänglighet till vård och hjälp för äldre med psykisk ohälsa. Det lyfts fram i flertalet intervjuer som genomförts med kommunerna att det upplevs finnas utvecklingspotential avseende möjligheten att som äldre även få hjälp av psykiatrisk kompetens utöver den som finns tillgänglig genom

allmänläkare på hälsocentralen. Detta är något som behöver utvärderas och utredas ytterligare inom regionen.

Revisorerna noterar att det finns insatser för att bedriva en god verksamhet vad gäller äldre med psykisk ohälsa. Region Kalmar län prioriterar målgruppen i upprättad regionplan. Dock har förvaltningarna inte fullföljt regionens prioritering med tydliga planer, aktiviteter och mål för arbetet med psykisk hälsa för äldre.

Revisorerna rekommenderar regionstyrelsen:

- att säkerställa att lokala överenskommelser upprättas avseende samverkan och ansvarsfördelning mellan kommunerna samt hälsocentralerna och primärvårdens öppenvårdspsykiatri.
- att se över behovet av en överenskommelse specifikt avseende äldre med psykisk ohälsa.
- att genomföra en målgruppsanalys av äldre med psykisk ohälsa och arbeta fram konkreta handlingsplaner utifrån analysens resultat. Säkerställ att äldre från andra kulturer inkluderas i analysen.
- att utgå från målgruppsanalysens resultat vid utformning av förebyggande insatser. Målsättningar och aktiviteter behövs tas fram för det förebyggande arbetet bland annat i syfte att få genomslag och konkretisera prioriterade områden.
- att utvärdera äldres tillgång inom regionen till såväl specialistpsykiatri som primärvårdens öppenvårdspsykiatri.
- att utveckla användningen av SIP som verktyg för att samordna och planera insatser riktade mot äldre med psykisk ohälsa. För att åstadkomma en förändring behöver samtliga aktörer säkerställa tillämpningen av bestämmelserna angående SIP.
- att utveckla uppföljning och rapportering avseende äldres psykiska hälsa och koppla detta på ett tydligt sätt till ambitioner och mål.

God ekonomisk hushållning (RR 2021/4)

Revisorerna har låtit granska huruvida Region Kalmar län har mål som är tillräckliga både på kort sikt och på längre sikt för ekonomisk stabilitet. Har regionstyrelsen och nämnderna en ändamålsenlig ekonomisk styrning i syfte att kunna upprätthålla en ekonomi i balans/uppnå en god ekonomisk hushållning?

Den sammanfattande bedömningen är att regionen saknar samlade underlag och analyser för att ta ställning till om regionens mål är tillräckliga både på kort sikt och på längre sikt för ekonomisk stabilitet. Revisorerna bedömer att regionstyrelsen i Kalmar län inte har en helt ändamålsenlig ekonomisk styrning för att kunna upprätthålla en ekonomi i balans/god ekonomisk hushållning

För att säkerställa att regionen upprätthåller en ekonomisk stabilitet som inte urholkar ekonomin och därmed bibehålla en god ekonomisk hushållning krävs beräkningar avseende exempelvis vilka resultat som på sikt måste uppnås för att kunna klara av bland annat kommande investeringar och pensionsåtagande. Granskningen har visat att regionen i huvudsak inte genomfört någon sådan analys som grund för de mål som sätts upp i riktlinjerna och regionplanen. Revisorerna anser att det inte går att bedöma om regionens mål för en hållbar ekonomi på lång sikt är tillräckliga. Dock pekar granskningen på indikatorer så som likviditet och resultatuppfyllelse som skulle kunna vara orosmoln ur ett långsiktigt perspektiv. Kassalikviditeten tenderar att minska under innevarande planperiod från 538 mnkr

år 2021 till 25 mnkr år 2023. Om regionen uppvisar mindre goda resultat och en fallande likviditet skulle det kunna finnas en risk för likviditetsbrist, att investeringar kan behöva lånefinansieras samt att regionen inte klarar pensionsåtagandet vare sig likviditetsmässigt eller resultatmässigt.

Befintliga riktlinjer fastslår långsiktiga principer avseende god ekonomisk hushållning, dock framgår av riktlinjerna inte långsiktiga mått för exempelvis resultatnivå, nivå för eget kapital eller soliditet över tid. Vidare konkretiseras inte i riktlinjen hur god ekonomisk hushållning ska uppnås, vilket förarbetena till kommunallagen stipulerar ska framgå. Av regionplanen, som sträcker sig över tre år, framgår däremot mätbara övergripande finansiella mått på kort sikt. Vi noterar att långsiktiga mått fastställts av fullmäktige, dock inte i riktlinjen vilket kommunallagen och dess förarbeten stipulerar ska göras, utan i regionplanen.

Reglerna om en ekonomi i balans ger efter en lagändring 2006 kommuner och regioner möjlighet att fastställa en budget som inte är i balans om det föreligger synnerliga skäl. Fullmäktige får möjlighet att besluta att inte reglera ett negativt resultat om det finns synnerliga skäl. Vid ett negativt resultat skall det egna kapitalet vara återställt inom tre år och en åtgärdsplan för återställandet skall redovisas. Det finns i förvaltningsberättelsen inte några upplysningar om när eller på vilket sätt regionen avsåg att göra en reglering av det negativa resultat som påvisades år 2018. Det framgår ej heller att det, i enlighet med kommunallagen, beslutats om någon åtgärdsplan med anledning av de negativa balanskravsresultaten 2018 och 2019.

Genomförd granskning visar att regionstyrelsen utövar ekonomisk styrning över nämnderna i syfte att säkerställa en ekonomi i balans. I samband med hanteringen av delårsbokslutet 2020 visade regionstyrelsen prov på ändamålsenlig ekonomistyrning genom att uppdra till de nämnder som uppvisade prognostiserade underskott mot budget att vidta åtgärder för att begränsa underskottet och anpassa kostnadsnivån till tilldelade ekonomiska ramar på helåret 2020. Dock ställde regionstyrelsen inte krav på nämnderna att återrapportera dokumenterade handlingsplaner med åtgärder för att uppnå budget i balans.

Revisorerna rekommenderar:

- Att regionstyrelsen säkerställer att underlag och analyser tas fram avseende vilka resultatnivåer som krävs över tid (lång sikt) för att säkerställa en långsiktigt god ekonomisk hushållning.
- Att regionstyrelsen kompletterar riktlinjen för god ekonomisk hushållning med mått med målvärden på lång sikt samt konkretisering av hur god ekonomisk hushållning ska uppnås.
- Att regionstyrelsen tillser att det finns en rutin om att det, vid negativa resultat och balanskravsresultat, tas fram en åtgärdsplan i enlighet med kommunallagen. Åtgärdsplanen bör innehålla en beskrivning hur reglering ska ske, vem som ska göra det och när det ska vara genomfört.
- Att regionstyrelsen efterfrågar skriftliga beskrivningar av åtgärder och handlingsplaner samt återrapportering vid uppvisade avvikelser mot budget, i syfte att stärka sin uppsikt över nämnderna.
- Att regionstyrelsen och nämnderna från förvaltningarna efterfrågar skriftliga beskrivningar av åtgärder och handlingsplaner samt

återrapportering vid uppvisade negativa avvikelser mot budget eller beslutade mått.

Sjukvårdsrådgivningen (RR 2021/15)

Revisorerna har låtit granska huruvida Region Kalmar län bedriver ett tillfredsställande arbete och har en ändamålsenlig verksamhet avseende sjukvårdsrådgivning.

Den sammanfattande bedömningen är att det saknas ett helhetsperspektiv och regionövergripande arbete inom området för sjukvårdsrådgivning. De verksamheter som arbetar med sjukvårdsrådgivning arbetar inom sina egna organisationer utan former för att utveckla det gemensamma arbetet. Revisorerna konstaterar att det finns målsättningar kopplat till sjukvårdsrådgivning för regionstyrelsens verksamheter. Ett antal målsättningar berör tillgängligheten, vilka har visat på sjunkande och lägre resultat för 1177 per telefon men stabila och högre resultat för hälsocentralerna. Vid bedömning av tillgängligheten i sin helhet beaktas båda verksamheter. Revisorerna bedömer sammantaget att det delvis finns en god tillgänglighet till sjukvårdsrådgivningen inom regionen.

För att öka tillgängligheten för 1177 per telefon har regionen ingått samverkan med andra regioner. Inom ramen för granskningen har det noterats att det i något fall saknas avtal som reglerar samverkan och ansvarsförhållanden. Revisorerna vill därför understryka vikten av att avtal hanteras korrekt inom organisationen.

Regionstyrelsen har vidare antagit en strategi med tillhörande handlingsplan som konkretiserar arbetet med vision e-hälsa som berör sjukvårdsrådgivningen. Regionen har såväl pågående som avslutade projekt som ingår i det nationella arbetet för en effektivare sjukvårdsrådgivning. I sammanhanget bedömer revisorerna att regionstyrelsen kan stärka sin uppföljning av detta arbete.

Sammantaget bör regionstyrelsen tydliggöra uppdraget avseende sjukvårdsrådgivning inom regionen och skapa förutsättningar och struktur för arbetet för att kunna nå de målsättningar som finns.

Revisorerna rekommenderar regionstyrelsen:

- att tydliggöra uppdraget för sjukvårdsrådgivning inom regionen.
- att genomföra en analys på övergripande nivå hur resurser för sjukvårdsrådgivningen ska allokteras.
- att skapa förutsättningar för att uppnå en god tillgänglighet till sjukvårdsrådgivning inom regionen.
- att se över samverkansstrukturer inom området för sjukvårdsrådgivning.
- att tillse att det finns aktuella avtal för samverkan med övriga regioner inom verksamhetsområdet 1177 per telefon samt att de är korrekt hanterade inom organisationen.
- att stärka uppföljningen av strategi och handlingsplan för digitala vårdkontakter.

Övriga fördjupade granskningar

Vid detta dokumentets färdigställande finns två fördjupade granskningar som har påbörjats under våren och kommer att slutföras och rapporteras under sommaren och tidiga hösten 2022. Det gäller dels granskning av skydd av information dels arbetsmiljön inom sjukvården med fokus på arbetet mot hot och våld.

Resultatet av dessa granskningar kommer att ingå i revisorernas bedömning av regionens verksamhet för året 2022.

Granskning av delårsrapport (RR 2021/14)

Granskningen av delårsrapport per 2021-08-31 har skett med utgångspunkt från kommunallagen. Granskningen har utförts enligt god revisionsred i kommunal verksamhet. Bedömningen är baserad på en översiktlig granskning av delårsrapporten, inriktad på övergripande analys och inte på detaljer i redovisningen.

Revisorernas bedömning var att delårsrapporten i allt väsentligt blivit upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningsred i övrigt. Bedömningen i delårsrapporten var att balanskravet kommer att uppfyllas för år 2021. Det prognostiserade balanskravsresultatet beräknades till 260 mnkr. Region Kalmar län har inga underskott att återställa sedan tidigare år.

Enligt regionplanen 2021 – 2023 är regionens finansiella mål att resultatet ska uppgå till minst 2,0 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning samt att investeringar ska finansieras utan extern upplåning. Prognosen i delårsrapporten gör gällande att målen kommer att nås.

Vid revisorernas granskning iaktogs att det saknades redovisning av utfallet för mer än hälften av verksamhetsmåten. Dessa mått är kritiska för att kunna mäta måluppfyllelse av de kortsiktiga och de långsiktiga mål som fullmäktige beslutat om. En stor del av måten redovisas per helår. Med den information som lämnades i delårsrapporten kunde inte revisorerna bedöma om resultaten var förenliga med varken de kortsiktiga eller de långsiktiga mål för verksamheten som fullmäktige beslutat om. Det gick inte att, utifrån delårsrapporten, utläsa hur regionstyrelsen hade kommit fram till sina bedömningar för verksamhetsmålen.

Revisorernas samlade bedömning var att det prognostiserade finansiella resultatet i delårsrapporten var förenligt med de finansiella mål fullmäktige beslutat om. Revisorerna ansåg sig inte kunna bedöma resultatet i delårsrapporten med avseende på verksamhetsmålen eftersom det saknades redovisning av utfallet för en betydande del av verksamhetsmålen.

Granskning av årsredovisning (RR 2022/10)

Granskningen ligger till grund för revisorernas bedömning om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de uppdrag och mål som fullmäktige har beslutat om, samt om räkenskaperna är rättvisande. Granskningen är även ett underlag för revisorernas uttalande om årsredovisningen i revisionsberättelsen och för ansvarsprövningen av nämnder och styrelser.

Det ekonomiska resultatet

Av årsredovisningen framgår att fullmäktiges finansiella mål uppnås. För det övergripande målet *God ekonomisk hushållning* finns två mått. Resultatet ska enligt fullmäktige uppgå till minst 2 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning. För 2021 är resultatet 787 mnkr vilket motsvarar 8,8 procent och måttet uppnås därmed. Under året har Region Kalmar läns intäkter i form av

skattemedel, utjämning och generella statsbidrag ökat med 4,7 procent. Statsbidrag har under året tillförts avseende bland annat test- och smittspårning, vaccinationer, ersättning för minskade biljettintäkter och köförcortande åtgärder. Dessa tillskott tillsammans med god avkastning på placerade pensionsmedel, har bidragit till det höga resultatet.

Bokslutet visar ett positivt finansnetto på 325 mnkr vilket är 298 mnkr bättre än budget. Finansnettot är även 334 mnkr bättre än föregående år.

Fullmäktige har även beslutat om att regionens investeringar ska finansieras utan extern upplåning vilket de gör för 2021.

Årets resultat är förenligt med fullmäktiges mål och de finansiella målen för 2021 är uppfyllda.

Årsredovisningen innehåller en balanskravsutredning i enlighet med lagen om kommunal bokföring & redovisning, LKBR. Årets balanskravsresultat uppgår till 596,3 mnkr. Ingen reservering av medel till resultatutjämningsreserv eller användning av medel från resultatutjämningsreserv är aktuell för 2021.

Förvaltningarna visar ett sammanlagt budgetutfall på – 345 mnkr. Det är 174 mnkr mindre i underskott än föregående år. De största underskotten redovisas för Hälso- och sjukvårdsförvaltningen med 304 mnkr och Kalmar länstrafik med 72 mnkr. Resultatet för förvaltningarna exklusive merkostnader och ersättning för minskade biljettintäkter (Kalmar länstrafik) blir för 2021 – 134 mnkr. För regionstyrelsen som driftsnämnd är resultatet –279 mnkr exklusive merkostnader.

I samband med att regionstyrelsen behandlade delårsrapporten per sista augusti beslutades att nämnder/förvaltningar som uppvisar underskott i prognosen efter delårsrapport till och med augusti 2021 att vidta åtgärder för att begränsa underskottet 2021 och anpassa kostnadsnivån till tilldelade ekonomiska ramar. I de fall åtgärderna avser verksamhetens mål, inriktning, omfattning eller kvalitet ska detta föreläggas regionstyrelsen för beslut. Regionstyrelsen uppmanade samtidigt nämnderna/förvaltningarna att ha fortsatt fokus på att uppnå de verksamhetsmässiga målen i regionplanen. Det framgår inte vilka verksamheter som ska vidta åtgärder eller inom vilka mål som det ska vidtas åtgärder. Delar av regionstyrelsens verksamhet visade på underskott i prognosen. Regionstyrelsen har inte beslutat om några åtgärder.

Verksamhetsresultat

För de fem övergripande målen Nöjda invånare och samarbetspartners, Hållbar utveckling i hela länet, Sveriges bästa kvalitet, tillgänglighet och säkerhet, En av Sveriges bästa arbetsplatser och God ekonomisk hushållning finns det 64 mått med specifika målvärden identifierade i Regionplan 2021-2023. I årsredovisningen återfinns det utfall av 45 av måtten så som de är uttryckta i regionplanen. Av dessa mått är det 20 som helt nås medan 16 nästan nås och 9 mått inte uppnås. Det är 19 mått som saknar utfall av olika anledningar.

I årsredovisningen under avsnittet förvaltningsberättelse så beskrivs aktiviteter och måluppfyllelse. I sammanfattningen av årsredovisningen konstateras att de finansiella målen uppnåtts tillsammans med goda resultat avseende verksamhetsmålen vilket leder till bedömningen att Region Kalmar län som helhet ha uppnått god ekonomisk hushållning för 2021. Det tas inte aktivt ställning om det anses att fullmäktiges mål är uppnådda.

Revisorernas grundläggande granskning år 2021 visar att några av de övriga nämnderna har en svagt utvecklad uppföljning och rapportering av verksamheten. Exempelvis finns otydlighet avseende verkställighet av regionplanen. Det behövs

förtydligas hur verksamhetsplanerna ska följas upp och säkerställa att det finns ett tydligt arbetssätt för hantering av de mål och mått som indikerar låg måluppfyllelse.

Fullmäktiges mål	Antal mått inom fullmäktiges mål och måluppfyllnad ¹					Bedömning ²
	Ja	Nästan	Nej	Ingen uppgift	Totalt	
Nöjda invånare och samarbetspartners	11	9	2	8	30	Målet uppfylls delvis
Hållbar utveckling i hela länet	0	0	1	4	5	Målet uppfylls ej
Sveriges bästa kvalitet, tillgänglighet och säkerhet	4	5	6	7	22	Målet uppfylls ej
En av Sveriges bästa arbetsplatser	3	2	0	0	5	Målet uppfylls
God ekonomisk hushållning	2	0	0	0	2	Målet uppfylls
Totalt	20	16	9	19	64	

Uppdrag

I regionplan 2021-2023 har fullmäktige gett regionstyrelsen tolv uppdrag. En granskning av regionstyrelsens protokoll visar att av de tolv uppdrag som getts av fullmäktige bedöms tio vara slutförda och de resterande två kommer att genomföras under 2022. Det gäller uppdragen att redovisa en plan för en robust materialförsörjning och redovisa en överenskommelse om samverkan med Linköpings universitet.

God ekonomisk hushållning

Begreppet god ekonomisk hushållning har både ett finansiellt perspektiv och ett verksamhetsmässigt perspektiv. För att överensstämja med kravet i kommunal bokförings- och redovisningslag ska årsredovisningen innehålla en utvärdering av om målen för god ekonomisk hushållning har uppnåtts. I årsredovisningen beskrivs att enligt kommunallagen så ska kommuner och regioner ha god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Detta innebär att de finansiella målen ska vara uppfyllda och att organisationen ska uppnå goda verksamhetsresultat. Verksamhetsmåten som mäter måluppfyllnaden nås till övervägande del inte. I regionplan 2021-2023 står det att en kontinuerlig uppföljning och utvärdering av både ekonomi och verksamhet är också en nödvändig förutsättning för att leva upp till kravet på god ekonomisk hushållning. I årsredovisningen lämnar styrelsen en sammanfattande bedömning avseende den samlade måluppfyllelsen avseende god

¹ Om ett mått har en uppfyllelse om minst 90 procent bedöms det som nästan uppfyllt.

² Om lägst hälften av måtten har uppnåtts eller nästan uppnåtts bedöms målet delvis uppfyllt. Om lägst hälften av måtten har uppnåtts bedöms målet som uppfyllt.

ekonomisk hushållning för år 2021. Styrelsens bedömning är att Region Kalmar län som helhet har uppnått god ekonomisk hushållning för 2021. Underlag för bedömningen är att de finansiella målen uppnåtts tillsammans med goda resultat avseende verksamhetsmålen i övrigt. I årsredovisningen framgår att de två finansiella målen är uppnådda. Målet om att ha ett positivt resultat som uppgår till minst 2,0 procent av skatter och generella statsbidrag uppnås

Sammanfattande bedömning

Region Kalmar län klarar de två uppställda ekonomiska målen och har ett ekonomiskt resultat som sammantaget är positivt. Regionstyrelsen bedöms dock inte fullt ut ha genomfört sina uppdrag med tillgängliga resurser. Delar av regionstyrelsens verksamhet visar på underskott och styrelsen har inte beslutat om några åtgärder utifrån resultatet. Även fast det framgår av styrelsens beslut i samband med delårsrapporten i augusti att samtliga förvaltningar med underskott ska vidta åtgärder.

Fullmäktiges verksamhetsmässiga mål nås till största del inte. En del av de ingående måtten som visar på måluppfyllelse har inte gått att mäta på grund av den pågående pandemin. Det är fler mått som uppnås jämfört med föregående år. Detta är bland annat en effekt av att kortsiktiga mått har införts som i stor utsträckning har lägre målvärden.

Styrelsen gör bedömningen att god ekonomisk hushållning har uppnåtts för 2021. Styrelsen motiverar bedömningen med att de finansiella målen uppnåtts tillsammans med goda resultat avseende verksamhetsmålen i övrigt. Revisionen håller inte med om den bedömningen då redovisade verksamhetsresultat inte är förenliga med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning.

Fullmäktiges uppdrag till styrelsen och nämnderna bedöms till övervägande del vara genomförda.

Granskning av företag, stiftelser och förbund 2021

Granskning av verksamheten i Samverkansnämnden för Sydöstra sjukvårdsregionen för 2021 har utförts tillsammans med revisorerna i Region Östergötland och Region Jönköpings län.

Granskning av Samordningsförbundet i Kalmar län har utförts av revisor från regionen, kommunerna och staten.

Granskning av Stiftelsen Kalmar Läns Museum och Jenny Nyström och Curt Stoopendahls Stiftelse har utförts i samverkan med den auktoriserade revisorn.

Kalmar Läns Musikstiftelse har granskats i samverkan med den auktoriserade revisorn.

För vart och ett av bolagen Kalmar Öland Airport AB, Kalmar läns Trafik AB, Kalmar läns Pensionskapitalförvaltning AB, ALMI Företagspartner Kalmar län AB och Transitio AB har de utsedda lekmannarevisorerna avgett granskningsrapport för 2021.

För Kommunalförbundet Svenskt Ambulansflyg har revisorerna avgett en revisionsberättelse.